

samme Mennesker. Af de 100 000 Mennesker, der har Indskud i Andelsbanken, er der 50 000, som har indskudt 200 Kr. eller derunder. Mellem dem er der mange Tjenestefolk, mange Husmænd, mange Daglejere og andre, der har sammensparet sig en lille Kapital, og nu vælter man altsaa fra den anden Side Tabet over paa disse Folk. Jeg synes, dette er uværdigt for de Folk, der har ledet Mælkeeksporten, og jeg kan heller ikke tro, at man bliver staaende ved denne Afgørelse. For saa vidt Likvidationen fortsættes, maa selvfølgelig Likvidationskomiteen kræve, enten at Pengene bliver betalt, eller at de faar et Sagsanlæg; saa maa Retten afgøre det. Det er jo meget muligt, at Mælkeeksporten ved Hjælp af sin meget smidige og dygtige Højesterets-sagfører kan slippe udenom den juridiske Forpligtelse — det mener i alt Fald det ærede Medlem Hr. Rytter —, men jeg er tilbøjelig til at tro, at Højesteret ved den endelige Afgørelse af denne Sag vil se paa dette Forhold saaledes, som det virkelig foreligger: at her er en moralsk Forpligtelse, der er større, end moralske Forpligtelser plejer at være. I alt Fald kan det jo aldrig være forsvarligt, at man ikke vil betale de Penge tilbage, som man er fuldt ud paa det rene med, at man har laant.

Paa denne Maade har Banken altsaa foreløbig tabt 14½ Mill. Kr., og den har i de 4 foregaaende Aar, 1921—24, maattet afskrive 11 Mill. Kr. som tabt. Det er 25 Mill. Kr. Efter den Opgørelse, som det ærede Medlem Hr. Rytter som Formand forelagde, da der skulde tegnes ny Kapital, var der yderligere tabt 6 Mill. Kr. Saa kommer man op paa 31 Mill. Kr. tabt paa denne Maade, men vi er efter min Mening langt fra ved Bunden endnu. Der foreligger ikke fra Likvidationskomiteen nogen Opgørelse af Andelsbankens Stilling, saa jeg kan ikke udtale mig om, hvor meget der er tabt, og hvor meget der kan blive til Indskyderne, for saa vidt Likvidationen fortsættes, men af det, jeg kender indtil dette Øjeblik, ser jeg grant, at det ærede Medlem Hr. Rytter vilde have været en ulykkelig Mand, hvis han havde faaet de 20 Mill. Kr., som han ønskede, da han gik ud til Aktietegningen i Foraaret, thi med disse 20 Mill. Kr. kunde han ikke have ført Banken videre. Der vilde kun være opnaaet en Galgenfrist for det ærede Medlem, og det vilde meget hurtigt være kommet til en Katastrofe, meget større end den, der nu er indtraadt, hvis man havde tegnet det Beløb den Gang. Det ærede Medlem Hr. Rytter indrømmede det jo selv i Aarhus, da han udtalte paa Generalfor-

samlingen, at efter hans Opfattelse var den Opgørelse, som man mødte med ved Tegningen i Maj Maaned, alt for optimistisk. Jeg har den selv samme Opfattelse, at den var alt for optimistisk. Jeg mener, at enten Banken havde fortsat eller likviderede, vilde den have lidt meget større Tab, end det ærede Medlem mente ifølge den Opgørelse.

Dette fører mig til at spørge om, hvorledes det i Grunden staaer til med Bankrevisionen. Den 3. Juni udtaler Bankinspektøren til Bladet „København“: „Der er for mig ingen Tvivl om, at Banken under rolige Forhold var solvent, det vil sige kunde betale sin Gæld. Aktiverne andrager ca. 163 Mill. Kr., Passiverne ca. 160 Mill. Kr. Ved denne Beregning af Aktiverne er regnet med det fulde Tab, 12½ Mill. Kr., der kan opstaa ved Mælkeeksporten, saaledes at hvad der kommer ind paa denne Konto, vil betyde en Forbedring af Stillingen.“ Nu vil jeg se bort fra, at Bankinspektøren her ganske ser bort fra, at Axelborg ikke kan være sine 12 Mill. Kr. værd; dette Forhold vil jeg lade ude af Betragtning, skønt Bankinspektøren dog ikke kan se bort fra et saadant Forhold.

Men det er mig ubegribeligt, at Bankinspektøren kan docere den Opfattelse, at der var 3 Mill. Kr. mere paa Aktivsiden end paa Passivsiden i Andelsbanken paa dette Tidspunkt, thi efter min Opfattelse var Banken insolvent og insolvent i betydelig Grad. Jeg paataaler dette, fordi det nu er sket ikke een, men mange Gange, at der er fremkommet Meddelelser, Redegørelser, som Bankinspektøren har sit store Ansvar for; og som bagefter har vist sig slet ikke at passe. Jeg mener, at det maa være Bankinspektørens Opgave meget strengt at paase, at vi ikke faar saadanne urigtige Meddelelser. Det maa være saaledes, at Offentligheden kan stole paa de Meddelelser, der fremkommer, thi ellers undergraver man til syvende og sidst al Tillid til Erklæringer og al Tillid til Bankvæsen her i Landet.

Efter min Opfattelse lærer Andelsbankens hele Historie os, at de Krav, som Regeringen har stillet om en ny Banklov, er i allerhøjeste Grad berettigede. Jeg vil haabe, at alle Partier, naar Rigsdagen træder sammen til Efteraaret, vil kunne enes om at skride til en Revision af Bankloven. Havde vi haft en Banklov indeholdende de Bestemmelser, som der stilledes Forslag om i sidste Samling af Erhvervsministeren, vilde det — det vover jeg at paastaa — have været næsten umuligt for Andelsbanken at gaa under. Havde vi